

Kadernota 2018-2022

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
2.	Beslispunten	6
3.	Uitgangspunten begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019 - 2022	7
4.	Beleidsontwikkelingen	10
5.	Nieuw beleid	13
6.	Subsidieplafonds 2018/2019	21
7.	Investerings	25
Bijlagen		27
Bijlage 1	Meerjarenperspectief 2018-2022.....	28
Bijlage 2	Reserves en voorzieningen	30
Bijlage 3	Subsidieplafond	31

1. Inleiding

Hierbij bieden wij u de Kadernota 2018 - 2022 aan. Het doel van deze Kadernota is het bieden van een zo duidelijk mogelijk inzicht in ontwikkelingen die van invloed zijn op de Begroting 2019 en het meerjarenperspectief 2019 - 2022. Daarnaast vragen wij u besluiten te nemen over de uitgangspunten van de op te stellen Begroting 2019 en de extra middelen voor projecten van ingezet en nieuw beleid. In deze Kadernota zijn ook bijstellingen opgenomen van de Begroting 2018.

De voorstellen die wij doen passen binnen het financiële kader van een sluitende Begroting 2019 en een sluitend meerjarenperspectief 2019 - 2022. Voor 2019 wordt een éénmalig tekort voorzien, dat ten laste van de algemene reserve kan worden gebracht. Er kunnen zich echter nog tal van zaken aandienen waardoor het beeld veranderd. Gemeenten zijn financieel voor een heel groot deel afhankelijk van uitkeringen van het rijk. De voorlopige uitkomsten van de meicirculaire zijn verwerkt in de kadernota. In de Najaarsnota 2018 informeren wij u verder over het financiële verloop van 2018.

De cijfers resulteren in het volgende meerjarige financiële beeld:

Saldo's meerjarenperspectief	2018	2019	2020	2021	2022
	85.000	-571.500*	199.000	417.000	215.000
* Het incidentele tekort in 2019 wordt gedekt uit de Algemene reserve.					

Voor alle mutaties van het meerjarenperspectief verwijzen wij u door naar de komende hoofdstukken en bijlage 1. Vervolgens volgt in hoofdstuk 2 het overzicht van reserves en voorzieningen en tot slot in bijlage 3 het overzicht van de subsidieplafonds.

2. Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. Kennisnemen van de Kadernota 2018 - 2022, inclusief het geactualiseerde meerjarenperspectief 2018 – 2022;
2. Instemmen met de in de Kadernota 2018 - 2022 opgenomen uitgangspunten voor de Begroting 2019;
3. Met inachtneming van uw keuzes instemmen met de extra middelen voor ingezet en nieuw beleid en de dekking ervan;
4. De lasten van schuldhelpverlening ad € 141.000 vanaf 2020 te dekken uit de reserve sociaal domein.
5. De lasten van vergunninghouders ad € 21.000 vanaf 2019 te dekken uit de reserve sociaal domein.
6. Kennis te nemen van de gewijzigde systematiek van het BCF en de korting op de algemene uitkering op te nemen als opbrengst in de opvolgende begrotingsjaren.
7. In te stemmen met de dekking van het incidentele tekort 2019 van € 571.500 uit de algemene reserve;
8. De financiële consequenties van de beslispunten 2 tot en met 7 te verwerken in de Programmabegroting 2019;
9. De subsidieplafonds 2019 (voorlopig) vast te stellen.

3. Uitgangspunten begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019 - 2022

Algemeen

Algemene prijsinflatie	1,7%
Aantal inwoners 1 januari 2018	18.476
Aantal woonruimten 1 januari 2018	8.697

Rente

Rente op nieuwe investeringen	+ 1,8%
Rente op bestaande investeringen	Rente omslagpercentage. Met uitzondering van de aanleg van de Gependam. Voor dit project is destijds afzonderlijk een lening aangetrokken en geldt een vast percentage.

Tarieven en heffingen

Secretarieleges	+ 1,7%
Onroerendezaakbelastingen:	+ 1,7%
Rioolheffing	Kostendeekkende tarieven (inclusief BTW)
Afvalstoffenheffing	Kostendeekkende tarieven (inclusief BTW)
Lijkbezorgingsrechten	+ 1,7%
Toeristenbelasting	+ 1,7%
Marktgelden	+ 1,7%
Tarieven camping	0,0%
Tarieven havens	+ 1,7%
Overige tarieven	+ 1,7%

Overige

Algemene uitkering gemeentefonds	Meicirculaire 2018
Raming onvoorziene uitgaven	€ 25.000
Gemeenschappelijke regelingen	Indexering van de lonen + 3,9%
	Indexering van de prijzen + 2,7 %

Subsidies

Alle sectoren	Indexering van de lonen + 2,6 %
	Indexering van de prijzen +1,7 %

SED organisatie

Voor de bijdrage aan de SED organisatie wordt uitgegaan van de conceptbegroting 2019 van de SED organisatie.

Toelichting uitgangspunten

Algemeen

- Voor de prijsgevoelige exploitatiebestanddelen wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de CPB verwachting van december 2017 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2018). Dit inflatiepercentage is vastgesteld op 1,7% en wordt meerjarig toegepast. Dit wijkt af van vorige jaren. Bij de

Kadernota 2016 is besloten om, gelet op het financiële beeld, de komende jaren geen prijsindexatie toe te passen. In de begrotingen 2016 t/m 2018 is daarom de nullijn aangehouden. Er is niet exact aangegeven hoeveel jaar dat van toepassing zou zijn. Voorgesteld wordt om de prijsindexatie ingaande 2019 weer toe te passen.

- Het aantal inwoners is vastgesteld op 18.476. Van dit aantal wordt uitgegaan bij de samenstelling van de Begroting 2019.
- Voor het aantal woonruimten wordt aansluiting gezocht bij het aantal woningen zoals dat bekend is op 1-1-2018.

Rente

- De rente over nieuwe investeringen wordt gebaseerd op de gemiddelde rente van zowel kort geld (1 week) als lang geld (15 jaar) bij de BNG over een periode van de afgelopen 7 jaar. Dit percentage komt neer op 1,8%. De toegestane toe te rekenen rente aan Bouwgrond in exploitatie moet worden gebaseerd op de daadwerkelijk te betalen rente over het vreemd vermogen.
- De rente op bestaande investeringen wordt verdeeld via het rente omslagpercentage. Tot nu toe kende de gemeente Enkhizen investeringen waaraan een vast rentepercentage werd toegerekend. Op grond van nieuwe voorschriften (BBV) geldt voor alle investeringen het rente omslagpercentage met uitzondering van één investering, nl. de aanleg van de Gependam. Destijds is een specifieke lening aangetrokken. In het geval van projectfinanciering mag een afwijkend (vast) percentage worden aangehouden.

Tarieven en heffingen

- Voor de tarieven is in het algemeen rekening gehouden met een inflatie van 1,7%. Het inflatiepercentage is gebaseerd op de CPB verwachting van december 2017 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2018). Tot nu toe gold voor de begroting als inflatiepercentage de mutatie van de consumentenprijsindex van het jaar voorafgaand aan de jaar waarin de begroting wordt opgemaakt. Dat zou nu het jaar 2017 zijn. De consumentenprijsindex van 2017 is 1,4%. Met dit gewijzigde uitgangspunt geldt voor alle drie de SED gemeenten hetzelfde inflatiepercentage.
- De raad heeft onlangs het nieuwe GRP vastgesteld. Alhoewel voorshands wordt uitgegaan van kostendeckende tarieven riool, dat is het eerder door de raad vastgestelde uitgangspunt, zullen in de kadernota meerdere scenario's worden voorgelegd hoe om te gaan met de dekking van de hogere lasten.
- Voor de onroerendezaakbelastingen wordt uitgegaan van een opbrengststijging van 1,7% (inflatiecorrectie).
- Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt kostendeckende tarieven (inclusief BTW). Zodra de nieuwe kosten bekend zijn die Holland Collect in 2019 bij de gemeenten in rekening gaat brengen wordt aan de gemeenteraad een voorstel gedaan met betrekking tot de tarieven voor 2019.
- Voor de tarieven van de camping is gekozen als uitgangspunt dat deze niet stijgen. Al langere tijd wordt gewerkt aan een herontwikkeling van het gebied Recreatieoord Enkhizer zand, waar de camping onderdeel van is. In die periode is het onderhoud beperkt tot het hoognodige en is de belevingswaarde van de camping door steeds meer lege plekken, minder geworden. Zodoende vinden wij het niet realistisch om de tarieven van de camping te

verhogen.

Overige

- De Algemene Uitkering uit het gemeentefonds voor 2019 wordt gebaseerd op de inhoud van de meicirculaire 2018 (en de circulaire n.a.v. het regeerakkoord). In de Algemene Uitkering worden loon- en prijsontwikkelingen verwerkt op basis van de landelijke cijfers. In de meerjarenraming van de Algemene Uitkering voor de jaren 2019 t/m 2022 wordt uitgegaan van het systeem van lopende prijzen. Dit betekent dat rekening wordt gehouden met de compensatie voor loon- en prijsstijgingen in de jaren 2019 t/m 2022 (*prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product (BBP)*).
- Evenals voorgaande jaren wordt voor de post “onvoorziene uitgaven” een bedrag van € 25.000 opgenomen.
- Voor gemeenschappelijke regelingen wordt aansluiting gezocht bij de bestaande afspraken die gemaakt zijn met betrekking tot loon- en prijsindexering. In Noord-Holland Noord is daartoe een gezamenlijke richtlijn opgesteld door de Adviesgroep Gemeenschappelijke Regelingen. Deze richtlijn is in de raad van maart 2012 vastgesteld.

Op basis van deze richtlijn wordt voor de loonontwikkeling uitgegaan van een index van 3,9% en voor de prijsontwikkeling van 2,7%.

Van belang hierbij is de verhouding tussen loon- en prijsgevoelige componenten. Ter illustratie: bij een verhouding van 70/30 tussen loon- en prijsgevoelige elementen stijgt de gemeentelijke bijdrage met 3,54% ten opzichte van 2018 ($70\% \times 3,9\% + 30\% \times 2,7\%$).

- Voor de budgetsubsidies wordt voor de lonen uitgegaan van de prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers 2018 (CPB december 2017). Deze bedraagt 2,6%.

Voor de prijsgevoelige exploitatiebestanddelen wordt rekening gehouden met een inflatiepercentage dat gebaseerd is op de CPB verwachting van december 2017 (Prijsontwikkeling Bruto Binnenlands Product - uitgangsjaar 2018). Dit inflatiepercentage is vastgesteld op 1,7%.

Er wordt uitgegaan van een verhouding van 70%/30% (lonen/prijzen).

In de afgelopen jaren gold als uitgangspunt de “nullijn”, behalve voor de looncomponent van die instellingen, die niet de mogelijkheid hebben om de loonstijging binnen hun begroting te compenseren. Voor deze instellingen werd looncompensatie toegepast. Met deze wijziging wordt bij alle drie de SED gemeenten hetzelfde uitgangspunt genomen.

4. Beleidsontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden ontwikkelingen genoemd waaraan nog geen (definitieve) bedragen te koppelen zijn.

Programma 3 Beheer openbare ruimte

Markt- en prijsontwikkelingen

Voor een aantal beheerdisciplines zijn er verschillende aspecten van invloed op de ontwikkelingen van de prijzen. Lonen zijn van invloed op de kosten van arbeid, grondstoffen prijzen zijn van invloed op de kostprijzen van materialen. Binnen de grondstoffen is met name de prijs van asfalt onderhevig aan schommelingen, omdat dit gerelateerd is aan de olieprijs (bitumenproduct).

Tevens geldt er voor technisch personeel dat er krapte op de arbeidsmarkt heerst. Dit heeft invloed op o.a. inschrijvingen en aanneemsommen.

De prijsontwikkelingen zijn gebaseerd op de ervaringen op Inkoop en de prijsindexcijfers van het CBS (Grond-, weg- en waterbouw (GWW) – deelgebieden GWW).

Klimaatverandering

Klimaatverandering heeft zijn weerslag op temperatuur en weerspatronen. Ook het Nederlandse klimaat is in de afgelopen eeuw veranderd en we kregen er jaarlijks bijna twintig zomerse dagen bij en verloren eenzelfde aantal vorstdagen.

De gevolgen van de klimaatverandering is van invloed voor het onderhoud aan het groen. De seizoenen worden langer waarmee de onderhoudsperiode toeneemt.

De klimaatverandering is ook van invloed op de gladheidsbestrijding. Dit is onder ander te wijten aan het ontbreken van een aaneengesloten vorstperiode. Winters waarbij de temperatuur rond het vriespunt ligt vereisen meer strooiacties.

De klimaatverandering heeft geleid tot de nieuwe wetgeving met betrekking tot klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie vraagt ruimtelijke ingrepen en aangepast beheer en hangen samen met ingrepen in de waterhuishouding en het zorgen voor waterberging. Ook het beleid voor het onderhoud aan de openbare ruimte en gladheidsbestrijding zullen om een aanpassing vragen.

Het Boschplein is toe aan onderhoud, bij het opstellen van de plannen en het meenemen van omgevingsfactoren is naar voren gekomen dat hier kansen en knelpunten liggen als het gaat om klimaatadaptatie. Momenteel wordt een voorstel voorbereid hoe om te gaan met de klimaatopgaven en welke oplossingsrichtingen er mogelijk zijn. Als maatregelen bekend zijn wordt een voorstel aan de raad gedaan voor de financiering van het Boschplein.

Programma 5 Samenleving

Zorgklanten trede 1 en 2

Bij de oprichting van WerkSaam is in het Bedrijfsplan uit 2014 vastgelegd dat zorgcliënten voor begeleiding en ondersteuning onder de gemeenten vallen. De term “zorgcliënten” gebruiken gemeenten en WerkSaam om aan te geven dat deze cliënten niet naar werk ontwikkeld kunnen worden. Het zijn cliënten die wel een uitkering krijgen van WerkSaam maar geen ondersteuning naar werk. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding van deze cliënten. Dat kan bijvoorbeeld begeleiding zijn naar zorg of vaker nog naar dagbesteding of vrijwilligerswerk. Bij de oprichting van WerkSaam heeft de gemeente Enkhuizen de "zorgcliënten" niet overdragen. Echter de zogenaamde nieuwe instroom moet overgedragen worden aan de gemeente Enkhuizen en dan is er personele capaciteit benodigd om de cliënten te begeleiden en te ondersteunen. Op dit moment is niet exact duidelijk hoeveel cliënten nog overgedragen gaan worden naar de gemeente Enkhuizen. Voorgesteld om een p.m. post op te nemen.

Binnensportaccommodaties

De gemeente Enkhuizen heeft Sportservice Noord-Holland gevraagd om een visie te ontwikkelen op het toekomstig beheer en de exploitatie van de binnensportaccommodaties in Enkhuizen. Dit heeft geleid tot het rapport "Levendig en levensvatbaar! Optimale binnensportaccommodaties in Enkhuizen". Via een raadsbrief is de gemeenteraad in maart 2018 geïnformeerd over deze visie. Het is de bedoeling dat deze visie in 2018 nog ter besluitvorming aan de gemeenteraad wordt voorgelegd. Hierbij zal een principe standpunt worden gevraagd over de visie en het verder mogen uitwerken van deze visie naar concrete plannen.

Programma 6 Milieu

Ontwikkelingen duurzaamheid

Willen we een leefbare toekomst houden waarin we het gebruik van fossiele energiebronnen zoveel mogelijk loslaten, dan moeten overheden, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en inwoners "echt aan de slag". Het beleid rond duurzaamheid zullen we intensiveren.

We onderzoeken de mogelijkheden om een zonnepark te kunnen ontwikkelen in de Oksel.

Lokaal maatwerk is binnen de energietransitie belangrijk. Via onze eigen gemeentelijke duurzaamheidsprogramma's werkt de gemeente Enkhuizen aan het bereiken van CO2 reductie. Daarnaast heeft het rijk de gemeente aangewezen als regievoerder op de warmtetransitie. Wij zijn het traject gestart om partijen samen te brengen en te bezien waar onze mogelijkheden liggen op het terugdringen van gas in de gemeente.

Tegelijkertijd weten we ook dat samenwerking in de energietransitie op NHN niveau niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk is. We kunnen het niet alleen vanwege 'grensoverschrijdende vraagstukken, schaalvoordelen systeemkeuzes (bv warmtenetten), inpassing elektriciteitsinfrastructuur en afspraken over het invullen van de opgaves bv op terrein van zon en wind).

Dus ook op regionaal niveau wordt een regionale strategie voorbereid om de onderlinge afhankelijkheden beter in beeld te krijgen, naast dit inzicht worden concrete acties op korte termijn en ook strategische discussies t.a.v. de lange termijn gevoerd.

Diverse programma's

Omzetting reserves naar voorzieningen

In 2016 heeft de raad besloten de toenmalige Meerjarenonderhoudsplanung (MJOP) te splitsen in een deel voor groot onderhoud (€ 2.279.350) dat via het MJOP gedekt wordt. Het andere deel uit het toenmalige MJOP (€ 2.935.300) zou doormiddel van vervangingsinvesteringen met afzonderlijke kredietaanvragen door kapitaallasten via het meerjarenperspectief moeten worden gedekt. Aanleiding voor het nemen van dit besluit was het ontbreken van een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanung (MJOP).

Inmiddels hebben we afdeling vastgoed een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanung en voldoet daarmee aan de voorwaarde voor het vormen van een voorziening Onderhoud Gebouwen. Ook is er inmiddels nader gekeken naar alle in 2016 onderhoudsuitgaven die geormerkt zijn als zijnde vervangingsinvesteringen. Hiervan is een groot aantal geen vervangingsinvestering maar groot onderhoud. Deze aanpassing zal worden meegenomen in het proces van analyseren van de MJOP en het instellen van een voorziening groot onderhoud gebouwen.

Om grote schommelingen in de exploitatie te voorkomen zoals dat bij groot onderhoud het geval is en om verplichtingen af te dekken is een voorziening verplicht. Deze technische omzetting om conform BBV te werken heeft gevolgen voor de begroting. Gelet op de omvang en complexiteit kunnen wij u pas bij de begroting inzicht geven in de gevolgen.

Smartcity

De komende jaren staat de uitrol van het supersnelle mobiele netwerk 5G op de rol. Daar zijn veel nieuwe zendmasten voor nodig. Lichtmasten zouden daarvoor gebruikt kunnen worden.

Voor 5G zijn vanwege de enorme hoeveelheid dataverkeer veel meer zendmasten nodig dan voor het huidige 4G-netwerk. Dat vergt grote investeringen (vooral in een stedelijke omgeving) en kan een aanslag vormen op het aanzien van de openbare ruimte. Er zijn mogelijkheden om lichtmasten te ontwikkelen tot knooppunt van de Smart City. De aloude lichtmast wordt op die manier een 'Smart Public Hub'.

De lichtmast kan door slimme ontwikkeling voor meerdere doeleinden geschikt worden gemaakt, denk aan sensoren die registreren hoe druk het is op straat: als het verkeer vast staat, geven ze dat door zodat routeplanners zich aanpassen en het verkeer omleiden. Dat kan zelfs gebeuren op basis van de hoeveelheid fijnstof in de lucht. Camera's kunnen registreren of er parkeerruimte beschikbaar is en melden of er nog plaats is. Net als bij smart verkeersborden kunnen temperatuursensoren registreren of het tijd wordt om de strooiwagens uit te laten rukken. En last but not least: lichtmasten kunnen ook worden gecombineerd met laadpalen voor elektrische auto's.

Openbare verlichting

Het afsluiten van de 16c overeenkomst resulteert in een nieuw beleid. De 16c overeenkomst zorgt ervoor dat de onderhoudsaannemer van de gemeente werkzaamheden kan uitvoeren aan het Liandernet. Dit bespaart kosten en proces tijd bij werkzaamheden aan dit net. Het omzetten het Liandernet naar een eigennet is kostbaar en ingewikkeld proces. Door de besparingen die de 16c overeenkomst met zich meebrengt is omzetting niet rendabel. Bij grootschalige herinrichting en nieuwe aanleg blijft aanleg van een eigennet wel rendabel.

5. Nieuw beleid

In dit hoofdstuk vindt u de door ons voorgedragen voorstellen voor nieuw beleid. Alle voorstellen zijn financieel verwerkt.

Nadrukkelijk merken wij op dat wij aan u de keuze laten welke van deze voorstellen voor nieuw beleid u wèl wilt uitvoeren en welke niet. Verder bent u uiteraard in de gelegenheid om - via een amendement - andere voorstellen voor nieuw beleid in te dienen en hierover met elkaar de discussie aan te gaan. Wel wijzen wij er op dat als door de raad nieuwe voorstellen voor nieuw beleid worden ingediend, onze voorkeur er naar uitgaat dat de financiële dekking hiervan direct wordt aangegeven.

De voorstellen voor nieuw beleid hebben betrekking op de komende begrotingsjaren. In sommige gevallen brengen de voorstellen ook al lasten in 2018 met zich mee. Op de volgende pagina ziet u hoe de lasten over de jaren zijn verdeeld.

Toelichting voorstellen

Bij ieder genoemd voorstel is aangegeven of het voorstel eerder besloten is, noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering of de gemeente en tot slot of het wenselijk. Het is aan u om te besluiten welke van de genoemde voorstellen akkoord worden bevonden.

Onder de tabel op de volgende pagina vindt u een toelichting op de genoemde voorstellen.

Omschrijving	Jaarlast 2019	Jaarlast 2020	Jaarlast 2021	Jaarlast 2022
Programma 1 Bestuur en ondersteuning				
Archief (aansluiting op E-depot)	-22.000	-20.000	-20.000	-20.000
Programma 3 Beheer openbare ruimte				
Implementeren alternatief voor TF	-17.000			
Klimaatstresstest	-40.000			
Opstellen Parkeernota	-25.000			
Kapitaallasten: <i>oeverbescherming Tochtsloot bij de Visput</i>		-17.500	-17.500	-17.500
Kapitaallasten: <i>herinrichting Oranjestraat</i>		-4.500	-4.500	-4.500
Kapitaallasten: <i>herinrichting Paktuinen-Oost</i>		-11.000	-11.000	-11.000
Kapitaallasten: <i>aanpassing Kruising Voorland-Flevolaan-N23</i>		-3.000	-3.000	-3.000
Programma 4 Economie				
Kapitaallasten en dekking: <i>renovatie sanitair gebouwen Havenweg en Tussen Twee Havens</i>	12.000	-17.000 12.000	-17.000 12.000	-17.000 12.000
Kapitaallasten: <i>walstroomvoorzieningen</i>	2.500	2.500	2.500	2.500
Kapitaallasten: <i>betaalautomaten</i>		-4.500	-4.500	-4.500
Economische promotie	-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Programma 5 Samenleving				
Hertenkamp: <i>grondverbetering</i>	-125.000			
Hertenkamp: <i>zichtbaarheid</i>	-50.000			
Kapitaallasten: <i>actualisatie vernieuwbouw Hertenkamp</i>	-3.000	-3.000	-3.000	-3.000
Schuldhulpverlening	-141.000	-141.000	-141.000	-141.000
Kapitaallasten: <i>cliëntvolgsysteem</i>		-6.000	-6.000	-6.000
Ironman Westfriesland: <i>bijdrage</i>	-3.500	-3.500	-3.500	
Ironman Westfriesland: <i>projectkosten</i>	-1.500	-1.500	-1.500	
Vergunninghouders	-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Integraal Kind Centrum		-76.000	-76.000	-76.000
Programma 6 Milieu				
Wet op de lijkbezorging	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Diverse programma's – groot onderhoud				
Buitenkozijnen sporthal De Drecht		-80.000		
Asbestsanering De Drecht				-250.000
Vervanging CV-LB De Drecht				-50.000
Binnendeuren Dindua		-15.000		
Boiler Dindua			-8.000	
Gevels en dakbedekking brandweerkazerne			-179.000	
Vervanging sanitair Stadhuis				-30.000
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
Programma Harmonisatie Informatie Landschap Westfriesland	-80.000			
Budget ICT: <i>aflopende contracten</i>	-50.000			
Budget ICT: <i>sociaal intranet</i>	-5.000			
Saldo mutaties	-600.500	-441.000	-533.000	-671.000
Toelichting tabel: Negatieve bedragen betekenen een nadeel.				

Programma 1 Bestuur en ondersteuning

Archief (aansluiting op E-depot)

Financiële consequentie: € 20.000 structureel met ingang van 2019, éénmalig verhoging van € 2.000 in 2019.

Vanaf 2019 is iedere gemeente verplicht een digitale bewaarplaats te hebben voor het blijvend te bewaren archief. Voor Westfriesland is aan het Westfries Archief de opdracht gegeven dit te realiseren. Recent is in het Algemeen Bestuur van het WFA het voorstel tot realisatie behandeld. Hiervoor zijn incidentele voorbereidingskosten nodig in 2019 en structureel zijn er jaarlijkse kosten. Omdat dit een nieuwe taak is past dit niet in de reguliere budgetten. Reden waarom wordt voorgesteld om per gemeente € 20.000 op te nemen in het budget voor de jaarlijkse kosten. De eenmalige kosten bedragen € 2.000.

Programma 3 Beheer openbare ruimte

Implementeren alternatief voor TF

Financiële consequentie: € 17.000 incidenteel voor 2019.

Per 2020 stopt Liander met het uitzenden van het Toon Frequent (TF) signaal. Hiermee wordt tot dat moment de openbare verlichting dagelijks in- en uitgeschakeld. In 2019 wordt hiervoor een eenvoudig alternatief aangebracht in het eigen net.

Klimaatstresstest

Financiële consequentie: € 40.000 incidenteel voor 2019.

Als gevolg van het deltaprogramma 2018 heeft de gemeente de verplichting om uiterlijk in 2020 knelpunten als gevolg van de klimaatverandering in beeld te hebben. Een van de klimaatveranderingen is een grotere kans op een klimaatbui.

Opstellen Parkeernota

Financiële consequentie: € 25.000 incidenteel voor 2019.

Op korte termijn wordt aan de raad het voorstel voorgelegd om het huidige parkeerbeleid te evalueren en een nieuwe Parkeernota op te stellen. Voor het opstellen van de Parkeernota wordt een incidenteel budget gevraagd van € 25.000.

Oeverbescherming Tochtsloot bij de Visput

Financiële consequentie: € 17.500 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.

De Tocht is onderdeel van een belangrijke recreatieve vaarroute tussen Enkhuizen-Zuid en Stede Broec. Deze vaarweg is gesitueerd ten zuiden van de Visput (Hengelsport Vereniging). Gemeente Enkhuizen is onderhoudsplichtig (conform brief van gemeente aan de Hengelsport Vereniging) voor de oever aan de zuidzijde van de Visput, welke oever zwaar is afgekalfd. Gevaar dreigt dat instabiliteit van de grondrug ontstaat en karpers (eigendom Hengelsport Vereniging) uit de Visput ontsnappen.

De lengte van de oever langs de vaarroute is 450 meter, en maakt onderdeel uit de Ecologische hoofdroute (Ecolint), zodat oplossingen moeten worden gezocht in natuurvriendelijke oevers. Deze natuurvriendelijke oevers nemen relatief veel ruimte in beslag. Om beide oevers (Noord en Zuid) te beschermen dient een oeververdediging te worden aangebracht. De zuidoever gelegen aan een gemeentelijke groenstrook tussen De Tocht en bedrijfsgebouwen is de gewenste verbreding van de vaarweg wel mogelijk.

Voor de oeverbescherming wordt een krediet gevraagd van € 300.000 met een bijbehorende kapitaallast van € 17.500 per jaar ingaande vanaf 2020.

Herinrichting Oranjestraat

Financiële consequentie: € 4.500 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.

Naar aanleiding van rioolvervanging in de Oranjestraat wordt deze straat heringericht. Voor de verbreding van de Oranjestraat wordt een krediet gevraagd van € 80.000 met een bijbehorende kapitaallast van € 4.500 per jaar ingaande vanaf 2020. De rest van de herinrichting is begroot in het reguliere onderhoudsbudget van riolering.

Herinrichting Paktuinen-oost

Financiële consequentie: € 11.000 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.

In de raadsbrief van 6 maart 2018 hebben wij u geïnformeerd over de herinrichting van Paktuinen-oost. Mede aanleiding hiervoor is de vestiging van Bierbrouwerij de Werf. Voor de herinrichting van de Paktuinen-oost wordt een krediet gevraagd van € 190.000 met een bijbehorende kapitaallast van € 11.000 per jaar ingaande vanaf 2020.

Aanpassing kruising Voorland-Flevolaan-N23

Financiële consequentie: € 3.000 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.

In verband met de aanleg van de N23 wordt de kruising Voorland en Flevolaan aangepast. De werkzaamheden worden tot de gemeentegrens uitgevoerd. Uit inspectie is gebleken dat het noodzakelijk is om een deel van de kruising op gemeentegrond ook aan te passen. Om de werkzaamheden uit te voeren is een budget nodig van € 50.000. De kapitaallast bedraagt € 3.000 ingaande vanaf 2020.

Programma 4 Economie

Renovatie sanitair gebouwen Havenweg en Tussen Twee Havens

Financiële consequentie:

- € 17.000 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.
- € 12.000 dekking verhoging liggelden met ingang van 2019.

De beide gebouwen zijn gedateerd, vertonen technische gebreken, voldoen niet aan de wensen van de havenbezoekers en de capaciteit is onvoldoende. De grootschalige renovatie zou moeten plaatsvinden in de periode 1 november 2018 - 1 april 2019. Bij het vaststellen van de ontwikkelvisie havens 2017-2022 op 11 juli 2017 door de raad is besloten dat de grootschalige renovatie van de sanitair gebouwen van de gemeentehavens bij de kadernota aangevraagd wordt. De kapitaallasten zijn berekend op € 17.000 per jaar, ingaande vanaf 2020, voor een totale investering van € 292.000. Hiervoor is dekking van € 12.000 per jaar door een verhoging van de liggelden vanaf 2019 met € 0,04 per meter voor het passantentarief pleziervaart en chartervaart. Daarnaast wordt een tariefsverhoging voor het douchegebruik ingevoerd van circa € 0,14 naar € 0,18. Er resteert een bedrag van € 5.000 per jaar wat nu via de kadernota gevraagd wordt.

Investeringen haven

Financiële consequentie:

- Walstroomvoorziening Riviercruisevaart: € 2.500 kapitaallasten.
- Betaalautomaten: € 4.500 kapitaallasten.

Beide kapitaallasten zijn structureel met ingang van 2020.

Voor de realisatie van de walstroomvoorzieningen Riviercruisevaart is een krediet beschikbaar gesteld. Door een gunstige aanbesteding en realisatie resteert hier een bedrag van ongeveer € 55.000. Nu dit bedrag vrijvalt kan dit ingezet worden voor andere aanpassingen in het havengebied

voor thema's die in het Haven ontwikkelplan 2017-2022 genoemd zijn. De kapitaallasten zijn berekend op € 2.500 per jaar, ingaande vanaf 2019.

De huidige twee liggeldbetaalautomaten in het havengebied Enkhuizen zijn inmiddels 10 jaar in gebruik. Het actualiseren van de toenmalige software is nog slechts beperkt mogelijk en veroorzaakt problemen met afrekenen via PIN-systemen die steeds vernieuwen en veiliger worden. Door een vervanging van beiden ontstaat weer een veilig, functioneel systeem dat up-to-date is met de huidige techniek. Voorgesteld wordt de vrijvallende gelden voor een bedrag van € 45.000 om te zetten naar een nieuw krediet voor de vervanging van de liggeldbetaalautomaten. De kapitaallasten zijn berekend op € 4.500 per jaar, ingaande vanaf 2020.

Economische promotie

Financiële consequentie: € 6.000 structureel met ingang van 2019.

Verhoging van de post Economische promotie met € 6.000. Dit is vooral ten behoeve van deelname aan Amsterdam Cruise Port (ACP). ACP zorgt voor promotie en belangenbehartiging voor de riviercruise. Deze deelname vindt al een aantal jaren plaats, maar blijft onverminderd belangrijk door een groei in de riviercruisevaart en een toename in het aantal aanlopen de afgelopen jaren. Voorgaande jaren werd dit van het budget op recreatieve voorzieningen of economische zaken betaald, maar er is nooit een apart budget voor geraamd.

Programma 5 Samenleving

Verbeteren grondstructuur en zichtbaarheid Hertenkamp en het MEC

Financiële consequentie:

- grondverbetering Hertenkamp: € 125.000 incidenteel voor 2019.
- zichtbaarheid Hertenkamp: € 50.000 incidenteel voor 2019.

In het raadsvoorstel van 31 oktober 2017 (behandeld in de raad van 12 december) bent u geïnformeerd over de benodigde verbetering van de grondstructuur van de dierenweide van het hertenkamp en de verbetering van de zichtbaarheid van het hertenkamp en het MEC.

De grondverbetering is nodig vanwege de natte omstandigheden in de huidige situatie. Door aanpassingen te doen in de parkbeplanting wordt de visuele aantrekkelijkheid en sociale veiligheid van de locatie vergroot. Om de werkzaamheden uit te voeren wordt een krediet gevraagd van respectievelijk € 125.000 en € 50.000.

Actualisatie vernieuwbouw Hertenkamp

Financiële consequentie: € 3.000 kapitaallasten structureel met ingang van 2019.

Voor de vernieuwbouw van de gebouwen in het Hertenkamp is de aanbesteding geweest. Daarbij is geconstateerd dat door marktomstandigheden het budget met 10% (€ 60.000) naar boven dient te worden bijgesteld; als gevolg van de aangetrokken economie zijn lonen en kostprijzen van materialen sterk in ontwikkeling. Tevens geldt daarbij dat er voor technisch personeel krapte op de arbeidsmarkt heerst. Dit heeft invloed op o.a. inschrijvingen en aanneemsommen en op de beschikbaarheid van bouwmaterialen op de korte termijn. De verhoging van het krediet resulteert in € 3.000 aan kapitaallasten.

Schuldhelpverlening

Financiële consequentie: € 141.000 incidenteel voor 2019, dekking uit reserve sociaal domein met ingang van 2020.

In de Raad van 20 februari 2018 is ingestemd met het uitvoeringsplan lokale schuldhelpverlening en is er een incidenteel budget beschikbaar gesteld voor het kalenderjaar 2018. Door de raad is besloten

dat de structurele kosten betrokken worden bij de Kadernota. Schuldhelpverlening is een wettelijke taak van de gemeente sinds 1 juli 2012. De uitvoering wordt tot op heden op afstand uitgevoerd door een derde partij waardoor de gemeente weinig zicht heeft op de financiële problematiek van onze inwoners en beperkte invloed heeft op de manier van dienst verlenen.

Door de uitvoering van de schuldhelpverlening te organiseren in de SED-organisatie met eigen personeel kan er gestart worden met het opzetten van schuldhelpverlening zoals dat past bij de visie van de drie gemeenten, dienstverlening dicht bij de inwoner organiseren.

Door de Schuldhelpverlening zelf uit te voeren, zal er breder gekeken worden dan alleen naar de schuldenproblematiek.

Financiële problemen hangen nauw samen met psychosociale problematiek. Het hebben van schulden leidt tot stress en spanningen binnen een gezin. Uitgewezen is dat financiële problemen de hulpverlening in de weg staat.

Door de dienstverlening laagdrempelig en lokaal in te zetten, kunnen we snel samen met maatschappelijke organisaties en het stadsteam inzetten op het voorkomen en oplossen van problematische schulden en eventuele andere problematiek.

Bij elke melding van een inwoner met financiële vragen/problematiek kunnen we via keukentafelgesprekken een goede inventarisatie maken omtrent het inzetten van de dienstverlening. We zullen ons richten op vroegsignalering en preventie in combinatie met budgetcoaching. Op deze manier voorkomen we duurdere schuldhelpverleningstrajecten en is de verwachting dat er minder bewindvoering ingezet zal worden. Om de taak te laten uitvoeren in de SED-organisatie is een budget benodigd van € 141.000.

Cliëntvolgsysteem

Financiële consequentie: € 6.000 kapitaallasten structureel met ingang van 2020.

Voor de uitvoering van de Wet Gemeentelijke Schuldhelpverlening (Wgs) is het noodzakelijk dat er een cliëntvolgsysteem komt wat kan communiceren met systemen van de diverse partijen die te maken hebben met schuldhelpverlening. Op dit moment is nog niet bekend welk systeem hiervoor het beste functioneert. Desondanks dient met de aanschaf hiervan rekening te worden gehouden. De kapitaallasten zijn berekend op € 6.000 per jaar, ingaande vanaf 2020.

Ironman Westfriesland

Financiële consequentie:

- bijdrage: € 3.500 structureel in de periode van 2019 t/m 2021.
- projectkosten: € 1.500 structureel in de periode van 2019 t/m 2021.

In het college van 19 december 2017 is afgesproken dat voor Ironman Westfriesland (halve triatlon) een bijdrage van € 3.500 wordt aangevraagd via de Kadernota. De bijdrage geldt voor 3 jaren; de eerste editie vindt plaats in 2019. In het collegeadvies is aangegeven dat er meer kosten voor de gemeente komen, naast de bijdrage. Hierbij moet gedacht worden aan communicatie, het verkennen van het (fiets)parcours, het verlenen van vergunningen en dergelijke. Hiervoor is een bedrag aan projectkosten geraamd.

Vergunninghouders

Financiële consequentie: € 21.000 structureel met ingang van 2019, dekking uit reserve sociaal domein.

Op 1 januari 2018 is een consulent maatschappelijke begeleiding voor vergunninghouders aangenomen voor 8 uur per week. Deze consulent wordt tot 1 januari 2019 betaald uit de programmabegroting. Dit betreffen incidentele kosten.

Om de taakstelling vergunninghouders en de maatschappelijke begeleiding van vergunninghouders goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat deze consulent de werkzaamheden blijft continueren. De taken die bij deze functie horen, zijn:

- begeleiden en coördineren van woningtoewijzingen in gemeente Enkhuizen
- eerste opvang van vergunninghouders in gemeente (aanvragen van toeslagen, levensonderhoud, inrichtingskrediet, etc)
- als contactpersoon fungeren voor de vrijwilligers van Vluchtelingenwerk Nederland en vergunninghouders

Hiervoor is het nodig dat deze consulent vanaf 1 januari 2019 wordt betaald vanuit het structurele budget van de SED. De structurele kosten hiervan bedragen € 21.000 per jaar.

Integraal Kind Centrum

Financiële consequentie:

- aanvullend krediet: € 2.297.000 investering in 2018.
- € 76.000 structureel met ingang van 2020.

De plannen voor een integraal kind centrum lopen al meer dan 5 jaar. In februari 2016 heeft dat geleid tot het beschikbaar stellen van een krediet van € 3.528.000 met een jaarlast van € 201.000 (afschrijving 40 jaar, rente 3,2%). Daarna raakte de planontwikkeling in een impasse. Het college wilde de last gereserveerd houden in de kadernota voor nieuwe plannen. Wel zijn in 2017 de lasten bijgesteld naar € 186.000 als gevolg van neerwaartse bijstelling rentepercentage nieuwe investeringen.

Er ligt nu een nieuw plan inclusief sportzaal. Investering € 5.825.000. In 2018 geldt voor nieuwe investeringen 2% rente. De jaarlast is dan € 262.000, dat is € 76.000 meer dan nu in de begroting is opgenomen.

Programma 6 Milieu

Wet op de lijkbezorging

Financiële consequentie: € 25.000 structureel met ingang van 2019.

Op grond van de Wet op de lijkbezorging (Wlb) is, als niemand anders in de lijkbezorging voorziet, de burgemeester verplicht in de lijkbezorging van personen te voorzien. Op basis van het verleden is de prognose dat er per gemeente maximaal 3 personen per gemeente door de gemeente worden voorzien in de lijkbezorging. De gemiddelde prijs per uitvaart is € 2.500 per overledene. Naast de kosten van de uitvaartverzorging is het ambtelijk apparaat van de SED twee werkweken bezig vanaf het moment van melding tot en met de financiële afhandeling. Hiervoor is een 1/2 fte benodigd in de SED-organisatie, omdat de andere werkzaamheden dan niet kunnen worden gedaan. Daarnaast worden er piketdiensten gedraaid om ervoor te zorgen dat de ambtenaren beschikbaar zijn in de weekenden en tijdens de feestdagen. De kosten worden hiervoor op € 2.500 per jaar geraamd. In totaal wordt voor de uitvoering van deze wettelijke taak een budget gevraagd van € 25.000.

Diverse programma's

Groot onderhoud

Een aantal werkzaamheden, die zijn opgenomen bij de investeringen, moeten op grond van begrotingsvoorschriften worden aangemerkt als groot onderhoud. Op kosten van groot onderhoud kan

niet meerjarig worden afgeschreven en komen ineens in het jaar van uitvoering in z'n geheel ten lasten van de exploitatie.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Programma Harmonisatie Informatielandschap Westfriesland

Financiële consequentie: € 80.000 incidenteel voor 2019

Het programma Harmonisatie Informatielandschap beoogt de doelmatigheid en kwaliteit van de informatievoorziening voor de gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen in de regio te verbeteren en hun kwetsbaarheid te beperken. In het programma werken leidinggevenden, vakinhoudelijke professionals en informatiedeskundigen intensief samen in kansrijke projecten. Zij zorgen samen bij aan een krachtig regionaal advies- en kennisnetwerk. De harmonisatie is een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Er moeten nog meer meters worden gemaakt als het gaat om samenwerking, kwaliteit en strakke regie. Prioriteiten en investeringsruimte van de deelnemers bepalen het tempo van het programma. Uitvoering van het programma vraagt (desondanks) extra investeringen. Het programma vraagt (tijdelijke) inzet van (externe) professionals. Harmonisatie brengt bovendien frictie- en transitiekosten met zich mee. Wij adviseren u ten behoeve van de harmonisatie een additioneel budget beschikbaar te stellen van € 80.000.

Dit bedrag is gebaseerd op voorlopige schattingen vanuit de verschillende projectgroepen. De komende maanden wordt gewerkt aan een realistische onderbouwing van de benodigde gelden. De verwachting is dat op basis daarvan in de begroting de bedragen kunnen worden bijgesteld.

Budget ICT

Financiële consequentie:

- aflopende contracten: € 50.000 incidenteel voor 2019.
- sociaal intranet: € 5.000 incidenteel voor 2019.

Aflopende contracten: bij het aangaan van de SED organisatie is besloten om in de bestaande begrotingen geen investeringen op te nemen voor vervanging van software. In 2015 zijn we met leveranciers contracten aangegaan met een looptijd van 5 jaar. Praktisch betekent dat in 2019 onderzocht wordt wat de mogelijkheden zijn per applicaties; verlenging, aansluiten aanbesteding in de regio, nieuwe aanbesteding starten als voorloper, etc. Te verwachten is dat incidenteel voorbereidingskosten moeten worden gemaakt € 150.000 in totaal, per gemeente € 50.000. Aanpassingen in de structurele kosten betreffen de SED begroting.

Sociaal intranet: in 2019 willen we aansluiten op het regionale sociaal intranet. Noodzaak van vervanging van ons huidige intranet is de kwetsbaarheid en onvoldoende stabiliteit. Daarnaast draagt een sociaal intranet bij aan de verbinding in de organisatie. De kosten voor deze vervanging bedragen in totaal € 15.000, per gemeente € 5.000. De aanpassing van de reguliere kosten wordt meegenomen in de najaarsnota van de SED begroting.

6. Subsidieplafonds 2018/2019

Door het subsidieplafond al bij de Kadernota vast te stellen bereiken we dat de subsidies correct in de Begroting van 2019 worden opgenomen en dat de gemeente een argument heeft om subsidies eventueel op financiële gronden af te kunnen wijzen. Het moment van vaststelling van de Begroting is daarvoor te laat.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de subsidieplafonds (inclusief deelplafonds) 2019. Uw raad is bevoegd om de subsidieplafonds jaarlijks vast te stellen.

In onderstaande tabel is een beknopte weergave van de mutaties en het totaalbedrag gepresenteerd. Onder de tabel op de volgende pagina volgt de toelichting op de mutaties in het subsidieplafonds.

Toelichting mutaties subsidieplafonds

Plafonds 2018	Plafonds 2019
€ 2.637.750	€ 2.876.215
€ 56.965	Indexering
€ 54.000	Jeugd in Enkhuizen: <i>uitbreiding op basis van aangenomen amendement 11 juli 2017.</i>
€ 11.000	Cultuureducatie: <i>vanwege nieuwe subsidieontvanger: balletschool Enkhuizen.</i>
€ 53.000	Cultuureducatie: <i>budget GR Muziekschool (beschikbaar door opheffing GR).</i>
€ 5.000	Enkhuizers voor elkaar: <i>budget beschikbaar gesteld bij Kadernota 2018.</i>
€ 2.000	Projecten amateuristische kunstbeoefening: <i>verhoging vanwege verwachting 7 aanvragen.</i>
€ 13.490	Beheer maatschappelijke accommodaties: <i>vanwege convenant bibliotheekwerk en lokale huisvestingslasten.</i>
€ 20.000	Sport en bewegen: <i>verhoging wordt gedekt vanuit Rijksmiddelen voor Brede impuls Sport.</i>
€ 3.000	Kwetsbare inwoners: <i>vanwege toekomstvisie beschermd wonen.</i>
€ 33.510	(School)maatschappelijk werk: <i>noodzakelijke verhoging.</i>
€ 6.000	Evenementen: <i>verhoging is noodzakelijk vanwege structurele overvraging plafond.</i>
€ - 23.500	Beheer maatschappelijke accommodaties: de Sprong: <i>stichting is opgeheven, beheer wordt nu uitgevoerd door afdeling vastgoed.</i>
€ 4.000	Beheer maatschappelijke accommodaties: Waaggebouw Enkhuizen: <i>vanwege permanente verhuur Waaggebouw, gemeld in voorjaarsnota 2018.</i>
€ 2.876.215	Subsidieplafond 2019 (voor inflatiecorrectie)

Thema 1: opgroeien in Enkhuizen

Voorschoolse voorzieningen in Enkhuizen: aanbod, zorg en ondersteuning (budgetneutraal)

Subsidieplafonds 2.2 'Aanbod, zorg en ondersteuning' onder regeling Voorschoolse voorzieningen in Enkhuizen wordt volledig (budgetneutraal) overgeheveld naar de begroting 2019. Een subsidieregeling met bijbehorend plafond is momenteel niet werkbaar voor deze taak, omdat van

tevorens niet bepaald kan worden hoeveel beroep (op VVE plaatsen) er wordt gedaan op deze regeling en de gemeente dan toch gebonden is aan het plafond. Als de nota Onderwijsachterstandenbeleid wordt vastgesteld kan dit budget wellicht weer teruggezet worden in een subsidieregeling.

Jeugd in Enkhuizen: *professioneel jongerenwerk (budgetneutraal)*

Conform het door de raad aangenomen amendement van 11 juli 2017 wordt het daarbij beschikbaar gestelde structurele budget van € 54.000 als uitbreiding op het jongerenwerk toegevoegd aan het daarvoor bestemde subsidieplafond.

Cultuureducatie en cultuurparticipatie onder jeugd: *jeugdleden (€ 11.000 nodig)*

Er is een nieuwe subsidieontvanger bijgekomen onder het plafond 'jeugdleden' in subsidieregeling Cultuureducatie en cultuurparticipatie onder jeugd. Dit betreft de Enkhuizer Balletschool. Deze organisatie is qua aard en omvang het beste vergelijkbaar met kindertheater De Cast, die ook onder deze regeling valt. Er is € 11.000 nodig om de aanvragen onder dit plafond voor jeugdleden te kunnen verlenen.

Cultuureducatie en cultuurparticipatie onder jeugd: *muziekonderwijs voor jeugd (budgetneutraal)*

Voorgesteld wordt om het budget van € 53.000 dat beschikbaar is gekomen na de opheffing van de GR Muziekonderwijs, onder het subsidieplafond 'muziekonderwijs' toe te voegen. Zo kan dit bedrag op een andere manier worden ingezet voor muziekonderwijs voor vooral jeugd. Ook kan het betrokken worden bij een verdere ontwikkeling van het Cultureel Netwerk of een Culturele Infrastructuur, waarbij vraag en aanbod qua cultuureducatie beter op elkaar worden afgestemd.

Thema 2: thuis in Enkhuizen

Enkhuizers voor elkaar: *antidiscriminatie initiatieven (budgetneutraal)*

Het beschikbaar gestelde werkbudget voor antidiscriminatie activiteiten wordt toegevoegd aan een speciaal daarvoor in te richten subsidieregeling.

Projecten amateuristische kunstbeoefening: *amateur cultuurclubs met volwassen leden (budgetneutraal)*

Deze regeling wordt uitgebreid voor diverse culturele uitingen (naast alleen koorzang) en wordt met € 2.000 verhoogd vanwege het te verwachten aantal aanvragen.

Beheer maatschappelijke accommodaties: *de Sprong (budgetneutraal)*

Dit bedrag wordt uit het subsidieplafond gehaald en toegevoegd aan de begroting van afdeling vastgoed. Stichting De Sprong is opgeheven en afdeling vastgoed voert nu het beheer van De Sprong uit.

Beheer maatschappelijke accommodaties: *bibliotheek (€ 13.490 nodig)*

In het convenant Bibliotheekwerk dat is gesloten met zes West-Friese gemeenten en de Stichting Westfriese Bibliotheken, is bepaald dat de kosten voor lokale huisvesting voor rekening komen van de gemeenten zelf. Vanuit de gemeente Enkhuizen wordt tot nu toe alleen de 'kale' huur van de bibliotheek gesubsidieerd. Dit dekt lang niet alle lokale huisvestingskosten. Andere kosten, zoals servicekosten en onderhoud aan het gebouw zijn niet beïnvloedbaar door de bibliotheek, maar wel onontkoombaar. De betreffende kosten zijn nu meegerekend in het subsidieplafond waardoor deze uitkomt op € 43.824, conform de afspraken in het convenant.

Beheer maatschappelijke accommodaties: *Waaggebouw Enkhuizen (budgetneutraal)*

Dit betreft een nieuw subsidieplafond in verband met de structurele verhuur van het Waaggebouw. De verhuur levert een markconform huurbedrag op, maar omdat de huurder een cultureel maatschappelijke vereniging is wordt een deel van de huur gesubsidieerd. Dit is reeds gemeld bij de voorjaarsnota.

Sport en bewegen: schoolzwemmen (budgetneutraal)

Het subsidieplafond voor schoolzwemmen wordt verhoogd met € 20.000, het bedrag dat structureel ontvangen wordt uit Rijksmiddelen voor de Brede Impuls Sport en Cultuur. Door al het budget voor schoolzwemmen in één plafond te zetten wordt er overzicht gecreëerd.

Thema 3: drempels weg in Enkhuizen

Kwetsbare inwoners met licht verstandelijke beperking, sociale en/of psychische problematiek: kwetsbare inwoners (€ 3.000 nodig)

Vele activiteiten zullen vanaf 2019 worden ontplooid vanuit de toekomstvisie kwetsbare inwoners (al vastgesteld door de gemeente) en subsidieregeling 15 sluit hier goed op aan. De genoemde activiteiten betreffen het geven van voorlichting, het bieden van ondersteuning, ook vanuit ervaringsdeskundigen, het tegengaan van stigma en het wijkgericht werken.

(School)maatschappelijk werk: maatschappelijk werk, schoolmaatschappelijk werk en sociaal raadsledenwerk (€ 33.510 nodig)

De gemiddelde kostprijs per uur voor medewerkers die het (school)maatschappelijk werk en sociaal raadsledenwerk uitvoeren is mede door de CAO hoger dan wat op basis van de huidige subsidie nu vanuit de gemeente (€ 186.000) beschikbaar is. Mee en de Wering geven aan alles te doen om deze kostprijs naar beneden te krijgen, maar om de langdurige subsidierelatie te continueren is er een kostprijsverhoging van € 33.510 nodig vanaf 2019 om deze inzet te handhaven, kwaliteit te leveren en uiteindelijk langdurig met vaste mensen te kunnen werken.

Thema 4: Enkhuizen op de kaart

Evenementen: jaarlijkse lokale evenementen (€ 6.000 nodig)

Vanwege de grote hoeveelheid aanvragen (t.o.v. het plafond) wordt voorgesteld het subsidieplafond op te hogen met € 6.000. Dit geeft de gemeente iets meer armslag om subsidies te kunnen verlenen voor evenementen, die een bijdrage leveren aan de stad en veelal met veel vrijwilligerswerk tot stand komen.

Overige mutaties

Beheer maatschappelijke accommodaties: de Sprong

Het beheer van De Sprong wordt tegenwoordig uitgevoerd door de afdeling Vastgoed. Zodoende is de stichting opgeheven.

Beheer maatschappelijke accommodaties: Waaggebouw

Op basis van het uitgebrachte taxatierapport is een marktconforme huur vastgesteld voor € 959 exclusief BTW per maand. Met de vereniging Oud Enkhuizen heeft de afdeling Samenleving een subsidiebedrag van € 359 per maand vastgesteld dat als compensatie kan dienen. Deze subsidie kan (na ontvangst van de aanvraag) voor vier jaar worden verleend en telkens verlengd met vier jaar, waarbij rekening gehouden dient te worden met de jaarlijkse indexatie.

Financiële consequentie

In de begroting zijn inmiddels al enkele mutaties van het subsidieplafond verwerkt, deze hebben zodoende geen financiële consequentie meer. De volgende mutaties zijn nog niet verwerkt en hebben zodoende wel een financiële consequentie:

• Indexering van subsidies:	€ 56.965
• Cultuureducatie:	€ 11.000
• Beheer maatschappelijke accommodaties:	€ 13.490
• Kwetsbare inwoners:	€ 3.000
• (School)maatschappelijke inwoners:	€ 33.510
• Evenementen:	€ 6.000
• Beheer maatschappelijke accommodaties:	€ 4.000

Totaalsaldo: € 127.965

7. Investeringsen

In de onderstaande tabel worden de nieuwe investeringen weergegeven zoals deze in de meerjarenraming van Enkhuizen zijn opgenomen. De kapitaallasten van deze investeringen zijn al in de meerjarenraming tot en met 2022 verwerkt (hiervoor verwijzen wij u door naar het hoofdstuk nieuw beleid).

ENKHUIZEN						
Pr.	Omschrijving	2018	2019	2020	2021	2022
3	Oevers de Tocht (bij Visput)	300.000				
3	Herinrichting Oranjestraat	80.000				
3	Herinrichting Paktuinen-oost	190.000				
3	Aanpassing kruising Voorland-Flevolaan-N23	50.000				
4	Renovatie sanitair gebouw	292.000				
4	Walstroomvoorziening Riviercruisevaart	55.000				
4	Betaalautomaten	45.000				
5	Clïëntvolgsysteem	27.000				
5	Actualisatie vernieuwbouw Hertenkamp	60.000				

Voor de toelichting op de investeringen verwijzen wij u door naar hoofdstuk 5 – nieuw beleid.

Bijlagen

	2018	2019	2020	2021	2022
Begrotingruimte vastgestelde begroting 2018, exclusief MJP	155.000	339.000	481.000	901.000	901.000
Besluiten:					
MJP: gelabelde gelden, waarvoor nog expliciet besluitvorming volgt	-153.000	-249.000	-249.000	-249.000	-249.000
Begrotingsruimte inclusief dekking gelabelde middelen MJP	2.000	90.000	232.000	652.000	652.000
Raadsbesluiten na vaststelling begroting 2018	6.000	-11.000	-93.000	-395.000	-575.000
Maartcirculaire 2018, exclusief sociaal domein en WMO	332.000	998.000	1.539.000	1.926.000	2.572.000
Meicirculaire 2018	-3.000	-370.000	-619.000	-792.000	-1.109.000
Voorjaarsrapportage 2018	-521.000	-468.000	-487.000	-344.000	-348.000
Tussenstand vóór de Kadernota	-184.000	239.000	572.000	1.047.000	1.192.000
Kadernota 2019:					
Kaders					
Indexatie budgetten en bijdragen GR-en		-658.000	-930.000	-1.194.000	-1.491.000
Indexatie subsidieplafonds		-57.000	-114.000	-171.000	-228.000
Subtotaal besluiten en Kadernota 2019	-184.000	-476.000	-472.000	-318.000	-527.000

Het vervolg van het meerjarenperspectief volgt op de volgende pagina.

	2018	2019	2020	2021	2022
Nieuw beleid					
<i>Bijstelling subsidieplafond</i>					
toename subsidies		-71.000	-71.000	-71.000	-71.000
<i>Programma 1</i>					
Aansluiting op E-depot		-22.000	-20.000	-20.000	-20.000
<i>Programma 3</i>					
Implementeren alternatief voor TF		-17.000			
Uitvoeren klimaatstresstest		-40.000			
Opstellen parkeernota		-25.000			
Oevers De Tocht (bij Visput) investering € 300.000			-17.500	-17.500	-17.500
Herinrichting Oranjestraat investering € 80.000			-4.500	-4.500	-4.500
Herinrichting Paktuinen oost investering € 190.000			-11.000	-11.000	-11.000
Aanpassing kruising Voorland-Flevolaan-N23 investering € 50.000			-3.000	-3.000	-3.000
<i>Programma 4</i>					
Economische promotie		-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
Renovatie sanitair gebouwen (investering € 292.000) kapitaallasten			-17.000	-17.000	-17.000
Renovatie sanitair gebouwen (investering € 292.000) dekking uit verhoging liggeld	12.000		12.000	12.000	12.000
Walstroomvoorziening Riviercruise verlaging eerder gevoteerd krediet € 55.000		2.500	2.500	2.500	2.500
Betaalautomaten investering € 45.000			-4.500	-4.500	-4.500
<i>Programma 5</i>					
Uitvoeringsplan schuldhulpverlening		-141.000	-141.000	-141.000	-141.000
Client volgsysteem investering € 27.000			-6.000	-6.000	-6.000
Iron man Westfriesland bijdrage		-3.500	-3.500	-3.500	
Iron man Westfriesland projectkosten		-1.500	-1.500	-1.500	
Vergunninghouders		-21.000	-21.000	-21.000	-21.000
Integraal Kind Centrum aanvullend krediet € 2.297.000			-76.000	-76.000	-76.000
Grondverbetering hertenkamp		-125.000			
Hertenkamp; hoger aanbesteed; investering valt € 60.000 hoger uit			-3.000	-3.000	-3.000
Zichtbaarheid hertenkamp		-50.000			
<i>Programma 6</i>					
Wet op de lijkbezorging		-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
<i>Diverse programma's</i>					
Buitenkozijnen sporthal De Drecht			-80.000		
Binnendeuren Dindua			-15.000		
Gevels en dakbedekking brandweerkazerne				-179.000	
Boiler Dindua				-8.000	
Vervanging sanitair Stadhuis					-30.000
Asbestsanering De Drecht					-250.000
Vervanging CV-LB De Drecht					-50.000
<i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>					
uitvoering programma Harmonisatie informatielandschap		-80.000			
Aflopen contracten		-50.000			
Sociaal intranet		-5.000			
Subtotaal nieuw beleid (inclusief subsidieplafond)	0	-671.500	-512.000	-604.000	-742.000
<i>Overige mutaties</i>					
Voordeel schrappen kapitaallasten IKC 2019 (afschrijving start per 2020)		186.000			
Extra korting inzake BCF			508.000	639.000	716.000
Dekken geraamd kosten uitvoering Schuldhulpverlening 2020-2022 uit Reserve SD			141.000	141.000	141.000
5. dekken geraamd kosten Vergunningshouders 2019-2022 uit Reserve SD		21.000	21.000	21.000	21.000
Ingaande per 2018, de middelen in de maart- en meicirculaire SD/WMO niet reserveren	269.000	369.000	513.000	538.000	606.000
TOTAAL (subtotaal besluiten en Kadernota 2019, subtotaal nieuw beleid en overige mutaties)	85.000	-571.500	199.000	417.000	215.000

Bijlage 2

Reserves en voorzieningen

Programma	Omschrijving	31-12-2017	+/- 2018	+/- 2018	31-12-2018	+/- 2019	+/- 2019	31-12-2019	+/- 2020	+/- 2020	31-12-2020	+/- 2021	+/- 2021	31-12-2021
	ALGEMENE RESERVE:													
Dekkingsmiddelen	Algemene reserve	6.022.583		1.742.000	4.280.583		1.241.000	3.039.583		928.000	2.111.583		382.000	1.729.583
Dekkingsmiddelen	Bouwgrondexploitatie	1.189.019		20.000	1.169.019		20.000	1.149.019		20.000	1.129.019		20.000	1.109.019
		7.211.602	0	1.762.000	5.449.602	0	1.261.000	4.188.602	0	948.000	3.240.602	0	402.000	2.838.602
	BESTEMMINGSRESERVES:													
Beheer openbare ruimte	Parkeerfonds	30.600			30.600			30.600			30.600			30.600
Beheer openbare ruimte	Egalisatie tarieven	418.000			418.000			418.000			418.000			418.000
Beheer openbare ruimte	Onderhoud kapitaalgoederen	2.059.703	959.000	564.000	2.454.703	959.000	1.084.000	2.329.703	959.000	1.024.000	2.264.703	960.000	958.000	2.266.703
Economie	Stadsuitleg	1.075.795			1.075.795			1.075.795			1.075.795			1.075.795
Samenleving	Huisvestingsvoorzieningen onderw.	223.471		147.000	76.471			76.471			76.471			76.471
Samenleving	Sociaal Domein	7.522.963		370.000	7.152.964			7.152.965			7.152.966			7.152.967
Samenleving	Kunst- en museumbeleid	272.281	23.000	55.000	240.281	23.000	55.000	208.281	23.000	55.000	176.281	13.000	20.000	169.281
Milieu	Energiebeleid	1.188			1.188			1.188			1.188			1.188
Volkshuisvesting en ruimtelijke ontw.	Volkshuisvestingfonds	400.463			400.463			400.463			400.463			400.463
Volkshuisvesting en ruimtelijke ontw.	Actualisering bestemmingsplannen/stedenbk	221.309			221.309			221.309			221.309			221.309
Dekkingsmiddelen	Dekking afschrijvingslasten	282.500	395.000	7.000	670.500		17.000	653.500		17.000	636.500		17.000	619.500
Dekkingsmiddelen	Bedrijfsrisico's	3.500.000			3.500.000			3.500.000			3.500.000			3.500.000
		16.008.271	1.377.000	1.143.000	16.242.271	982.000	1.156.000	16.068.271	982.000	1.096.000	15.954.271	973.000	995.000	15.932.271
	TOTAAL GENERAAL	23.219.873	1.377.000	2.905.000	21.691.873	982.000	2.417.000	20.256.873	982.000	2.044.000	19.194.873	973.000	1.397.000	18.770.873

Subsidieregeling		(Deel)plafonds	2018		2019
Thema 1: Opgroeien in Enkhuizen				Indexpercentage	
1	Onderwijsbegeleiding	1 Onderwijsbegeleiding	€ 38.500	2,6	€ 39.501
2	Voorschoolse voorzieningen in Enkhuizen	2.1 Signaleren	€ 6.500	2,6	€ 6.669
		2.2 Aanbod, zorg en ondersteuning	€ 343.500	2,6	€ 343.500
		2.3 Ouderbetrokkenheid	€ 15.000	2,6	€ 15.390
		2.4 Samenwerking	€ 45.000	2,6	€ 46.170
3	Jeugd in Enkhuizen	3.1 Professioneel jongerenwerk	€ 186.000	2,6	€ 244.836
		3.2 Professioneel tienerwerk	€ 35.000	2,6	€ 35.910
		3.3 Professioneel sociaal cultureel werk	€ 70.000	2,6	€ 71.820
		3.4 Vrijwillig jeugd- en jongerenwerk	€ 8.000	1,7	€ 8.136
		3.5 Eenmalige recreatieve activiteiten	€ 2.500	1,7	€ 2.543
		3.5.1 Gabberweek	€ 2.500	1,7	€ 2.543
		3.7 Natuur- en milieueducatie	€ 89.000	2,6	€ 91.314
4	Cultuureducatie en cultuurparticipatie onder jeugd	4.1 Binnen- en buitenschoolse activiteiten PO	€ 34.000	1,7	€ 34.578
		4.2 Coördinatie	€ 14.000	1,7	€ 14.238
		4.3 Jeugdleden	€ 13.000	1,7	€ 24.221
		4.4 Muziekonderwijs voor jeugd	€ 29.000	1,7	€ 82.493
		4.5 Projectmatige cultuureducatie VO	€ 31.000	1,7	€ 31.527
Thema 2: Thuis in Enkhuizen					
5	Vrijwilligersondersteuning	5.1 Activiteiten m.b.t. vrijwilligerswerk	€ 25.000	2,6	€ 26.650
		5.2 Maatschappelijke stage	€ 9.000	2,6	€ 9.234
		5.3 Maatschppelijke stage Praktijkschool WF	€ 1.000	1,7	€ 1.017
6	Enkhuizers voor elkaar	6.1 Enkhuizers voor elkaar	€ 5.000	1,7	€ 5.085
		6.2 Antidiscriminatie initiatieven	€ -		€ 5.000
7	Openbaar bibliotheekwerk	7.1 Bibliotheekvoorziening basispakket	€ 218.052	2,6	€ 223.721
		7.2 Bibliotheekvoorziening lokaal maatwerk	€ 66.948	2,6	€ 68.689
8	Projecten amateuristische kunstbeoefening	8.1 Projecten	€ 10.000	1,7	€ 10.170
		8.2 Amateur cultuurclubs met volwassen leden	€ 5.000	1,7	€ 7.085
9	Podiumfunctie en programmering	9.1 Programmering (Drommedaris)	€ 28.000	2,6	€ 28.728
		9.2 Overig	€ 7.000	1,7	€ 7.119
10	Beheer maatschappelijke accommodaties	10.1 Bonte Veer	€ 143.250	1,7	€ 145.685
		10.2 IJsselzand	€ 27.750	1,7	€ 28.222
		Jeugd- en jongerenwerk (extra inzet tienerwerk)	€ 11.750	1,7	€ 11.950
		10.3 Erfpacht scouting	€ 8.500	1,7	€ 8.645
		10.4 De Sprong	€ 23.500	n.v.t.	€ -
		10.5 Recreatievoorzieningen Enkhuizen	€ 520.000	2,6	€ 533.520
		10.6 Bibliotheek	€ 30.000	1,7	€ 44.000
		10.7 NME De witte Schuur	€ 14.500	1,7	€ 14.747
		10.8 Cayen	€ 19.000	1,7	€ 19.323
		10.9 Waaggebouw Enkhuizen	€ -		€ 4.000
11	Geestelijke gezondheid in Enkhuizen	Gezondheidsbevordering	€ 25.000	2,6	€ 26.650
12	Enkhuizen sociaal	12.1 Welwonen	€ 80.000	2,6	€ 82.080
		12.2 Diversen	€ 15.000	1,7	€ 15.255
13	Sport en bewegen	13.1 Jeugdleden	€ 10.000	1,7	€ 10.170
		13.2 Sport voor kwetsbare/risicogroepen	€ 5.000	1,7	€ 5.085
		13.3 Sport voor inwoners met een beperking	€ 5.000	1,7	€ 5.085
		13.4 Schoolzwemmen	€ 40.000	2,6	€ 61.560

Thema 3: Drempels weg in Enkhuizen					
14	Overstijgende coördinatie mantelzorgondersteuning	Overstijgende coördinatie mantelzorgondersteuning	€ 10.000	2,6	€ 10.260
15	Kwetsbare inwoners met licht verstandelijke beperking, sociale en/of psychische problematiek	Kwetsbare inwoners	€ 22.000	2,6	€ 25.572
16	(School)maatschappelijk werk	16.1 Maatschappelijk werk	€ 123.000	2,6	€ 141.440
		16.2 Schoolmaatschappelijk werk	€ 34.000	2,6	€ 48.960
		16.3 Sociaal raadsliedenwerk	€ 29.000	2,6	€ 33.946
Thema 4: Enkhuizen op de kaart					
17	Stads promotie	17.1 Toeristisch Platform Enkhuizen	€ 45.000	2,6	€ 46.170
18	Evenementen	18.1 Jaarlijkse nationale evenementen	€ 15.000	1,7	€ 15.255
		18.2 Jaarlijkse lokale evenementen	€ 34.000	1,7	€ 40.578
		18.3 Eenmalige evenementen	€ 10.000	1,7	€ 10.170
			€ 2.637.750		€ 2.876.215
Betreft een wijziging in het plafond t.o.v. 2018 mét dekking					
Betreft een wijziging in het plafonds t.o.v. 2018 zonder dekking (toelichting in kadernota 2019)					